

Handläggare
Cecilia Läräng Westerlund
08-508 29 801**Till**
Överförmyndarnämnden

Stockholms stads program om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Som svar på kommunstyrelsens remiss hänvisar överförmyndarnämnden till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Håkan Andersson
Förvaltningschef

Sammanfattning

Ingen i Stockholms stad ska vara rädd för våld. Det är utgångspunkten till det förslag till program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck som staden har tagit fram. Syftet med programmet är att både förebygga våldet men även ge stöd i de fall våldet uppstår. De fyra målgrupperna som tas upp är alla stockholmare, våldsutsatta vuxna, barn samt personer som utövar våld. Information om vart man kan vända sig tas upp som en central del i programförslaget och informationen ska finnas lättillgänglig för alla berörda, både de utsatta men även för de som utövar våld. För att uppnå målen med programmet är det viktigt att olika myndigheter samverkar.

Överförmyndarförvaltningen är positiv till programförslaget att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Förvaltningens arbete kommer att påverkas i och med att huvudmännen inte sällan ingår i riskgrupper så som personer med funktionsnedsättning, åldersvaga eller med utländsk härkomst. Många av de 2 000 ensamkommande barn som förvaltningen tog emot under hösten 2015 har sannolikt upplevt våldsamheter i sina tidigare miljöer. Det är viktigt att fånga upp hur de mår men även att säkerställa att de inte själva utövar våld mot någon annan.

Utbildning och information är viktiga delar i överförmyndarförvaltningens arbete, speciellt i samband med stora förändringar i det grundläggande arbetssättet som har genomförts på förvaltningen. Utbildningar erbjuds både för tjänstemännen men även för ställföreträdarna och förvaltningen har planer på att utveckla dessa utbildningar. För överförmyndarförvaltningens del är det viktigt att informera om hur ställföreträdare ska agera om de uppmärksammar våld som rör sin huvudman eller om de själva blir utsatta.

Bakgrund

I budgeten för 2015 fick socialnämnden i uppdrag att revidera stadens program för kvinnofrid – mot våld i nära relationer, då programperioden avslutades 2014. Tillsammans med några av stadens förvaltningar och verksamheter har ansvarig strateg vid socialförvaltningen tagit fram ett förslag till program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020.

Ärendet

Programmets övergripande mål anger att *Stockholm är en stad fri från våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck*. För att uppnå det målet presenteras fem långsiktiga mål samt ett antal delmål. Det är främst delmålen som är tänkta att prioriteras under programperioden som sträcker sig från 2017-2020.

De fyra målgrupperna som tas upp är alla stockholmare (förebyggande arbete), våldsutsatta vuxna, barn samt personer som utövar våld. I Stockholms stad ska alla nämnder och bolag arbeta våldsförebyggande och detta ska ske utifrån givna förutsättningar och uppdrag. Programmets mer djupgående mål riktar sig främst till verksamheter som arbetar nära barn och vuxna.

Programförslaget tar upp att var i staden man bor inte ska spela någon roll i fråga om vilket stöd och hjälp man ska få. Samverkan mellan olika myndigheter är av stor vikt för att uppnå målen med programmet. Även information tas upp som en central del. Information ska finnas lättillgänglig för alla berörda, både de utsatta men även för de som utövar våld. Stockholmare och medarbetare i stadens verksamheter ska veta var man vänder sig om en vuxen eller barn som utsatts för våld, eller en våldsutövare, vill få hjälp.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen har remitterat förslag till program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020 till samtliga stadsdelsnämnder, facknämnder, Stockholms stadshus AB med flera. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 24 november 2016.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Överförmyndarförvaltningen är positiv till ett program för att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. De målgrupper förvaltningen arbetar med, huvudmän och ställföreträdare, kan båda vara utsatta för våld och själva utsätta andra.

Det nya programmet kommer att påverka överförmyndarförvaltningens arbete dels eftersom programmets målgrupp är alla stockholmare, i synnerhet vad gäller det primärpreventiva arbetet, men även i och med att huvudmännen inte sällan ingår i riskgrupper så som personer med funktionsnedsättning, åldersvaga eller med utländsk härkomst. I gruppen personer med utländsk härkomst ingår även ensamkommande barn. Förvaltningen tog emot 2 000 ensamkommande barn under hösten 2015 och alla har tilldelats en god man. Många av de ensamkommande barnen har sannolikt upplevt våldsamheter i sina tidigare miljöer. Det är därför viktigt att fånga upp hur de mår men även att säkerställa att de inte själva utövar våld mot någon annan.

Begreppet våld innebär inte bara fysiskt våld utan kan även innefatta social isolering och försummelse. Detta är något som ställföreträdare kan uppmärksamma vid exempelvis besök hos huvudmännen, antingen i deras egen bostad eller på någon form av boende. Det är då viktigt att ställföreträdarna har kunskap om hur de går tillväga för att anmäla detta.

Utbildning och information är viktiga delar i överförmyndarförvaltningens arbete. Förvaltningen har nyligen genomfört förändringar i flera grundläggande arbetsätt och interna utbildningar genomförs nu regelbundet. Nya ställföreträdare som förvaltningen rekryterar genomgår en kortare utbildning innan de påbörjar sitt uppdrag, detta gäller oavsett om deras uppdrag rör vuxna huvudmän eller ensamkommande barn. Förvaltningen har långtgående planer på att utveckla utbildningarna så att de kan genomföras löpande, även för ställföreträdare som redan har varit verksamma under flera år. Samhället utvecklas och nya situationer uppkommer som berör deras

uppdrag. Det är viktigt att de håller sig uppdaterade och det är överförmyndarnämndens ansvar att erbjuda utbildningar och information. Det gäller även information om hur ställföreträdare ska agera om de uppmärksammar våld som rör sin huvudman eller om de själva blir utsatta. Ställföreträdaren kan vara den som har den främsta kontakten med huvudmannen, och det är av stor vikt att de besitter rätt kunskap för att kunna identifiera situationer och se signaler på att våld förekommer och att veta var de ska vända sig.

Bilaga

1. Förslag till Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020